

V.
O starých a nových známostech, též o prácičatech.

Vrásčivý ten žid zarudlý, nehuště brady, v dlouhém kabátě a v širokém klobouce hezky již mastně lesklém, sebral Věkovi dva vaky a bral se s nimi dlouhým průjezdem, nedbaje posměšlků dvou formánů v modrých plátcích a chlupatých kloboucích, již stáli v průjezdě s otýlým prvním podomkem v zelené, sametové čepičce a bílé zástěře. Ani tento první podomek, ani druhý, jeho "fici", který přicházel z nádvoří, kde stálo několik formanských vozů, mladého Věka si hrubě nevšimli. Nepřijeli na svém kočáře nebo s povozem jako formán, tenkrát zvláště vítaný host.

Nad čtverhranným, vlhkým nádvořím v pozadí konírnami v pravo, v levo staveními obklopeným, vznášela se kolem pavlače, a tou se dostal Věk do svého pokojíka, jež mu žid opatřil. Mladý kupec se tu vyznal. Byl to hospoda jeho kraje; zde také starý Šule "stával," sem za ním, jsa ještě studentem, chodil pro paní i za silky od maminky. Tu také v tomto průjezdě i na tomto dvoře pozdě do večera na starého formana čekal, odtud si tenkrát ty osudné koláče odnášel, s nimiž pak upadl v umrlčí kapli přes P. Matišče a z mrtvých jej probudil.

Tak mu ty vzpomínky na špinavé dvoře se začaly. Když do svého pokojíka vstoupil, pomyslí, co teď, a také hned, kde asi Thom byl, a kde by se na něj nejdříve doptal. Sotva že si trochu obkle upravil, sešel dolů do hospody, aby pojedl. Pak se vydal do města.

Nejprve zamířil k Hněvkovskému. Z adresy jeho věděl, že bydlí na Dobyčím trhu. F. Věk se dal kolem Hyberského kláštera před čtyřmi lety zrušeného a kolem jeho kostela, právě tou dobou nadobro zamčeného, dolů alej po příkopech. Stromy dlouhé té aleje byly ještě holé, ale v zářivém vzduchu krásného jarního dne, v plném proudě sluneční záře, v níž se leskla okna domů zavřená i sem tam otevřená, jakoby se projasnily, jakoby již prociťovaly.

Pod nimi sem tam na lavičkách seděli lidé, šuměly proudy se procházejících. Jeden dolů, druhý proti němu, jeden pestřejší a šumnější nežli druhý. V nich skoro všichni bez pláště, v jarním obleku, páni ve vykrojených kabátech, makových, žemlových, zelených, cíhlových, dámy ve vysokých kloboucích mužským podobných, sem tam růžové barvy, s pérem v šatech se šerpami, ta s páněm, ta s vystrojeným děvčátkem, ona s chlapečkem v krátké kazajce, s širokou šerpu kolem pasu a velikým bílým límcem u krku. Tu krácel důstojník v černých gamaších, v bílém fráčku, v červené vestě, tam nějaký napudrovaný abbé celý černý, s úzkým pláštěm přes ruku přehozeným; mladí, starší, ale nejvíce mladí, a všichni vyvábení zářivým sluncem. F. Věk tomu ruču, tomu hluku a šumu, z něhož hřmotně vyrážel rachot panských kočárů a jiných povozů i pokřikování kočích, už odvykl. Až se mu hlava z toho točila, i z toho, že tak bedlivě všeho si všiml a pozor dával, nepotká-li někož známého. Spatřil dva bývalé kolegy, z filosofie; ale oni ho nezahledli, a on se k nim nehlásil.

To bylo dole na rohu Koňského trhu opodál zděných kotců a krámů v dřevěných boudách. Odtud zahau E. Věk zahřánu k Vodickově ulici. Všiml si lidí, kteří stáli na konci rozlehlého náměstí, i jaký proud lidí se hrne k rozlehlým hradbám, za ně, za koňskou bránu rozhlednout se po poli, za ní, po omladím osení. Z Vodickovy ulice dal se do Řeznické. Šel za vzpomínkami, a pro ně zastavil se před nevysokým domem, kdež Butteanova rodina kdysi bydlila, kde poznal Paula i Thama a zažil tolik příjemného i tolik nepříjemného a trpkého. Nepodobalo se, že by Thom, je-li tu, jak Hněvkovský psal, najal si byt zrovna v tomto domě, nicméně vešel Věk do stavení.

Stoupal povědomými, dřevěnými schody; nitro jeho divně zatřepulo, když stanul nafoře na chodbičce, která byla té chvíle nachlívá vůni kávy čerstvě vařené, jak obyčejně bývala, když sem před lety odpoledne chodil učít Paulu na housle, a když na konci té chodbičky spatřil známé dvě bytu někdy páně Butteanova, kdysi bílé, u klíky ohmatané. Stál okamžik tiše, v duchu dojat, jakoby čekal na nějaký hlas, neočekával se káravé ale dobromyšlné volání staré paní Butteanové, nebo veselého ehechtání malé Bettiny, nebo Lotěin popěvek, jak ho již tu na chodbě bývalo slyšet. F. Věk se až lekl, když se dvě náhle otevřely. Ale tím, že vyšla jakási služka nesoucí dřez plný špinavé vody, uveden zase do skutečnosti. Trochu popleten, ptal se, nebydlí-li tu pan Butteau.

"Ne, tady neostává."
"Ani v tom domě, nebo pan Thom?"
"Ne, žádný."
A děvče dávala se udiveně i zvědavě za mladým pánem, jenž se tak zdivočile ptal, a jenž pojednou odtud tak pospíchal. Pak se již nikde nezastavil, až když Žitnou ulici se dostal na Dobyčím trhu. Tam bylo velmi živo a nejiřivěji a nejhlučněji kolem starého, kameného nábroku s křížem, jenž o samotě tu stál nachýlen a do země zapadlý asi třicet kroků před Novoměstskou radnicí. Děti se tu rojily a honily, nejvíce chlapečci, jako včely na slunci. F. Věk se však na levo ohlédl, přes několik domů, stojících skoro prostřed Dobyčímho trhu. Vyvalil se za nimi do jasněho vzduchu špinavý, zahnědlý mrak, vysoko zavřel, a zároveň temná rána zaduněla. Jindy tu bylo vídat nad domy věž kostela Božího Těla, ale Věk ho toho okamžiku neviděl, ani když mrak se ztratil, ani když oboed zámečnickou dřínu v nároží těch domů, stanul za nedlouho za nimi. Kostela již skoro nebylo. Zeď s cimbuřím kolem hřbitůvky ta tam, hřbitov plný rumu a kamení, a z kostela, v podobu osmipaprskové hvězdy vystavěného, srazilí právě zase kus zdi. Už jen málo z té pamětné stavby zřetelo. F. Věk ji znal z kroniky a pomyslí si toho okamžiku, že je jí škoda, ale dlouho nepostáv, dal se na pravo, na přeřech, přes hlubokou cestu rozjezděnou, vedoucí prostranstvím vzhůru k Slovanům.

Z listů věděl, že Hněvkovský bydlí skoro naproti kostelu Božího Těla a tím také jesuitskému. Našel ten sám brzo, za spoustou klad, jež navaleny ležely na prostranství před domy. Té chvíle skoro chvátami a dětmi obalených. Přítel domy nezařadil, řekl mu, že je asi jistě v sousedství. Věk tam začal vyhledat byt paní Markové, kde bydlil nějaký kolega Hněvkovského.

Byt ten byl přes dvůr, v zadním, patrovém domě. Když po schodech nahoru docházel, uvítal ho hlas dvojích houslí. Duo znělo z bytu paní Markové. Mladý kupec nechtěje vytrhovati, chvíli čekal za dveřmi nasloucheje hře, v níž prim zněl nad obyčej čistě a pěkně. Ale když hra neměla konce, zatukal a vešel. V prostě, čistotné jízbě o dvou oknech s bílými záclonkami stáli u pultu dva studenty; šestnáctiletý gymnasta, onen, jenž u P. Vrby si knihy na pенса vypůjčoval, a druhý, starší, asi dvacetiletý, pěkného čela, hustého obočí, z pod něhož hleděly bystré, hnědé oči.

F. Věk se omluvil, že vyrušuje, a ptal se po Hněvkovském, že snad tu je u svého kolegy.
"Před chvílí odešli," odvětil mladší houlista.
"K 1437 slavě tu ohlášena kompaktní sborom Basilejským stvorená, přičemž do kamozných desk pak vstoupilo a desky ty do oblíhání jeho vyrušuje."

"Ale kam, nevíme," dodal starší. Na Věkovi bylo patrné, že ta zpráva mu nemilá. Na okamžik přemýšlel, pak prosil, aby p. Hněvkovskému, přijde-li sem s kolegy, dohodně řekl, aby přišel zítra ráno na Poříčí, k zlatému bazantu. A teď udal své jméno, a odkud přijel. Ale v tom už ten starší, filosof, odložil housle a velmi živě uvítal Věka.

"A toť jsme trochu krajané. — Já jsem Held, filosof, z Třebeho-vice, u Hradece Králové."
Věk sledání to těšilo; za chvíli již byl s "krajanem" v živém hovoru. "Toníček," jak Held studentkovi říkal, skládal noty, puitek přestavoval, pozoruje při tom hostě i naslouchaje hovoru. Held a Věk se rychle seznámili, jednak Hněvkovským, s nímž se Held také přátelsky znal, jednak hudbou i podobným během mládí. Dověděl se Věk, že i Held byl choralistou, a to kostela Panny Marie na Louži, ale že brzo ztratil hlas.
"A tu mně pak muzika pomohla."
"Housle; krásně hraje."
"Ano, housličky mně pomohly. Pro ně si mně pan regenchori křizovnický oblil."
"Pater Trautman, znal jsem ho také."
"Dělový muzikus. Hodný člověk. Vymohl mně byt i stravu, u Křížovnicků. Sem jen na hodinku přicházím. Přehráváme si tuhle s Toníčkem."
V tom se ozval náhlý rachot bubny. Věk sebou až třhl. "To je tamhle ze dvora," ukazoval Toníček, "to máme přes tu chvilí."
Věk vstav přistoupil k oknu, plnému měsíčních růží, a vyhledal, na veliké prostranství, rozkládající se rozlehle za kasárny, někdy ústavem starých kněžů, až za bývalé proboštství ke kostelu sv. Petra na Zderaze, tou dobou již také zrušenému a zavřenému. F. Věk byl překvapen velikým prostranstvím i oddělením pěšího vojáka na něm.
"To je nějaká exerce?" ptal se.
"To tady je pořád —" odvětil Held, přistupuje k oknu; ale v tom u Toníček u druhého, jež v ten okamžik otevřel, zvolal:
"To není exerce —"
"To asi není," opakoval Held, hledě na nádvoří. Otevřel okno. Zářivým vzduchem bylo jasné vidění na tmavě půdě nádvoří, uzatčeného bývalým ústavem kněžským, kostelem sv. Karla Bor. a přilehlými budovami dvě řady pěších vojáků v bílých fracích; na rozkaz právě zarazili. Stáli jako bílá zeď; od ní se jen odrážely červené výložky a červeně vložené šelky, a třpyt tasených šavlí i lesk mosazných ozdob na přední části zakulacených černých čák, zpod nichž v zadu splyvaly všem jednou řadou, jako když šušnou mrští, copy všechny stejně dlouhé.

Na pravém křídle seděl na hnědém koni nějaký důstojník, na levém stál jiný, jak jej bylo znáti po taseném kordu, rudé vestě i lesku jeho přemování na klobouce.
Podél jedné řady, a každá byla asi o sto mužích, přejížděl na vrátníku vyšší důstojník, máje tasenou šavli, podél druhé řady, na hnědáku jiný důstojník.
Na tohoto Toníček s okna ukazuje, ohlašovav, to že je adjutant, a tam ten na vraném, že je major. Znal to své sousedství. Všichni u přené pohledli na nádvoří a sotva si povšimli, že i v sousedství, na zádech domů v tyto strany hledících, je všude dost lidí u oken i na pavlačích, kde byla jaká. A oči všech také utkvěly na té bílé zdi, a na majorovi, jenž mocným, pronikavým hlasem dal nějaké rozkazy. Řady se hnuly, kus od sebe, čelem proti sobě ulici utvořily; v tom také přistoupili z pozadí od kasáren čtyři vojáci, každý s náručí prutů či holí, jež vojákům rozdávali.
"To jsou pračata —" zarazěn pravil Věk, obrácejce se po Heldovi.
V tom nad nimi vzduch prouhřel zavvan, a cítil hlas také svévolí, že někdo vešel. Byl to pater Vrba.
"I vy safientí! Pane Held! Co je to! Já myslím, že hraje jako vteklý, ani se vás dočkat nemůže, až usíná za vámi, do těch

zatrpených schodů, a vy tu leklí chytáte! Pan farář se nemůže dočkat!"
V tom zalehl sem z nádvoří krátký signál, jednou — po druhé. To trubac na pravém křídle i trubac na levém křídle dávali znamení, že jsou pruty rozdány a všecko že k vykonání pračat už připraveno.
Held se na Vrbovo promluvení rychle obrátil; ale nežli kněze uvítal, stál Vrba za nimi, volaje, co tu mají. Podíval se na Věka, pak ven, a tam už zrak jeho utkvěl.
"Maria Panno! To je ulice! To jsou pračata!" volal šedý kněz. "Zas už! Co se zas stalo v těch pekelných kasárnách!" mluvil rozhorluje se a nychloval se přes Helda a v tom zkrfkl:
"Už ho vedou! A od nás z našeho domu! Rasovnu z něho udělali. Ubožáku! To tě jistě udal nějaký takový otrapa kaprál —" Tak mluvil k vojáku, jenž ho neslyšel a jež profos s dvěma ozbrojenými vojáky přiváděl po pás obnaženého. Za té své řeči ještě přehléhl P. Vrba k druhému oknu, k Toníčkovi, jenž upozorňoval, že felčar odsouzeného ještě přehléží; v tom šedý kněz, vychyluje se, šukabje sebou a chmufě tvář z temna zkrfkl:
"Už! Tož Bůh tě posílí!"
Odsouzenec zmizel v hrozné ulici; krajní dva vojáci ji zavřeli náhými šavlemi, jež napřes napřáhlí, a trubac na tom konci začal tróubit reveří. Nad živou zdi mihaly se bílé rukávy a rudé škrvny — jejich výložky, a s nimi se mihaly od kraje dál a dál hole a byly jako do žita do náhých zad vojákůvých. Ten krče ramena před krustím pobitím bolestných ran, pod nimiž pruhy naskakovaly i krev vystřikovala, běžel s hlavou schýlenou, naje ruce na prsou skřížené. A trubac tróubil a nastal teprve, když byl odsouzenec v polovici; ale v tom už apustil trubac na druhém křídle týž signál a tróubil, až voják doběhl konce a zpět zase do polovice, kdy druhý trubac přeřal notu v tu chvíli hrozně znějící. F. Věk všečen rozrušen se od-

vrátil, a jak bezděky pohlédl k druhému oknu, spatřil, že šedovlasý kněz v tmavohnědém kabátě a v černých punčochách také se již nevychyluje oknem.
P. Vrba hledě zamračně do země měl ruce na prsou sepnaté, jako by se modlil. A modlil se; to za ubohého tam v té ulici, a v tom si maně vzpomněl na starou Brtekovou z Milčic a na starého sedláka, jenž pro jejího vnuka bibli prodával. Venku se ozvaly toho okamžiku přede dveřmi kroky, a do dveří vstoupil voják jakýsi, patrně důstojnický sluha. Váchni u oken se po něm obrátili. Zarazili se, ale pak, když ahlédl P. Vrba, pozdravil ho uctivé a přistupuje k němu ohlášoval, že ho hledal, že byl dole, ale že ho ten starý velebný pán sem poslal, aby řekl —
"Co cheete? Mám snad jít?"
Přerušil mu Vrba řeč, jsa opravdu překvapen tím neobyčejným poslem.
"Tady on, Brtek, voják u regimentu, u Brinken, ráčili u něho být a říct mu, kdyby chtěl domů psát, nebo kdyby mu bylo nějak zle, aby k nim přišel —"
"Co je s ním?"
"Prosím — běhá ulic — teď."
"To je on!" zkrfkl P. Vrba, až se voják posel zarazil. Venku se ozvaly, patrně ze sousedských oken, živé výkřiky, a Held, jenž se svým zákem stál u okna, zkrfkl:
"Upad!"
V ten okamžik umlkl signál. — Váchni ve světelně běžel k oknům. Do trestné ulice vstupoval právě felčar s důstojníkem. — Šhýbli se k vojáku, jenž dobřaje po čtvrté ulici, z náramných bolestí mdlobou schvácen se skácel. Ti tam u okna viděli, jak na felčarovo znamení přehvátali dva vojáci a jak na padlého kamaráda přehodili plachtu. P. Vrba hleděl za nimi, jak odnášeli do kasáren bezvládné tělo zabalené v bílé plachtě, jež naskakovala jeho krev, a pomyslí si:
"Kdyby ho tak babička viděla!"
(Pokračování.)

Moderně zařízený a největší **rozníkový a uzenářský závod** vlastní nejstarší řezník, **V. F. KUNCL**, 8. 1244 So. 13th St., Omaha. Má na skladě vždy velké zásoby čerstvého různého masa, jakož i znamenitých domácích uzenářských výrobků. Ceny levnější nežli kdekoli jinde. Zboží možno objednat telefonem: **Douglas 1199.** 28-1f

J. P. GUTH
ARCHITEKT
Uřadovna: **516 Paxton Bldg.**
Telefon **Red 1937**
OMAHA, 241 NEBRASKA.

Paní Rosie Kretschmer,
vyrabitelka proslulé české bylinné a kořeněné masli, tři druhy.
Jest výborným prostředkem proti otravě krve, dále léčí kožičku, revmatismus, čerstvé neb zastaralé rány, oční neduhy, neštety, karbunkuly, plíseň, vyrážky atd. Tyto masli vyrobily sta trpících a pro svoji spolehlivou účinnost nemají sobě rovných. Navštivte ji osobně nebo dopište, udávaje popis své choroby. Krabička (5 uncí) 50c, na vesek poštou 55c. Adresujte:
Mrs. Rosie Kretschmer, 3021 So. 19th Str., Omaha, Nebraska.

Spolehlivé pojištění na život za skutečnou cenu u **WOODMEN of the WORLD** (Dřevařů světa) české tábory v Omaze a South Omaze.

Severovy Léky zapudí nemoce a zabrání jejich návratu.

Co odpovíte?

Nečtíte se zdrav? Nedožívá se vám síly neb energie? Nemáte žádné záliby v zábavě? Jste přepracován, unaven a vysilen? Trpíte chudokrevností, častým bolením hlavy, zácpou, nezávinností? Vy-pádně starší než jste? Počtíte ještě dnes uzivati

Severův Životní balsám.

To jest ten pravý životní silitel, který potřebujete. Působí na různé ústroji v těle i na krev takovým způsobem, že nevolnost, slabost i nemoce jsou odstraněny a tělo udržováno při zdraví, síle a mladistvé svěžesti.

Láhev za 75 centů.

Váš lékárník prodává Životní balsám a jiné Severovy léky. Odmítněte každý jiný lék, kdyby Vám byl nabízen. Naše léky mají návod tiskem v české řeči.

Kožní vyrážky Nervosní lidé nechtějí dlouho. Máme lék, který uklidňuje a posiluje slabé nervy; přemáhá podrážděnost a léčí nervosu. Tisíce lidí dříve nervosních vidějí dnes svědění, že jim pomohl.

Nebud'te nervosní!

Severův Krvečistitel. Láhev za dollar.

Severův Nervoton. Láhev za dollar.

V našem lékařském oddělení obdržíte písemní poradu zdarma.

W. F. SEVERA Co.

CEEDAR RAPIDS IOWA